

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Nr. 3954/A/2022 din 13 septembrie 2022

*Către
Înalta Curte de Casație și Justiție*

Stimată doamnă Președinte,

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă, coroborat cu dispozițiile art. 21 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 1375/2015 a Consiliului Superior al Magistraturii, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava formulează

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

în vederea interpretării și aplicării unitare asupra următoarei probleme de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești:

- interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.7 alin.(5) din O.U.G. nr.43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr.82/2020, în sensul de a se stabili dacă acest temei legal astfel cum a fost modificat prin Legea nr.166/2021 privind modificarea și completarea art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență este aplicabil cererilor în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Legii nr. 166/2021.

I.Dispoziții legale incidente:

I.1. Art. 7 din O.U.G. nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, publicată în Monitorul oficial, Partea I, nr.292 din 7 aprilie 2020 (în continuare O.U.G. nr. 43/2020).

ROMÂNIA, Suceava, Str. Ștefan cel Mare Nr. 62

• Telefon 0230 – 215383; Fax 0230 – 524022, e-mail curteapel-suceava@just.ro

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Art. 7 - (1) Se aprobă decontarea din fonduri europene aferente Programului operațional "Capital uman", conform regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul programului și, respectiv, al ghidurilor solicitantului, a cheltuielilor salariale, transportului, echipamentelor de protecție medicală, precum și altor categorii de cheltuieli cu personalul în domeniul asistenței sociale și comunitare implicat în sprijinirea persoanelor în vârstă aflate în izolare la domiciliu sau cu restricții de deplasare, a persoanelor cu dizabilități și a familiilor care au în îngrijire persoane cu dizabilități, pe perioada de epidemie cu COVID-19, și a altor grupuri vulnerabile identificate.

(2) Măsura este eligibilă atât pentru acele comunități în care este implicat personalul în cadrul proiectelor noncompetitive sau competitive aflate în derulare, finanțate prin Programul operațional "Capital uman", cât și în alte comunități unde sunt identificate categoriile de beneficiari prevăzute la alin. (1).

(3) În situația proiectelor prevăzute la alin. (2), beneficiarii pot solicita modificarea contractelor de finanțare prin notificare electronică în vederea actualizării activităților eligibile în cadrul proiectelor, pentru a asigura măsurile de sprijinire a persoanelor în vârstă aflate în izolare la domiciliu sau cu restricții de deplasare, a persoanelor cu dizabilități și a familiilor care au în îngrijire persoane cu dizabilități, pe perioada de epidemie cu COVID-19, și a altor grupuri vulnerabile. Ulterior, Autoritatea de management va încheia act adițional potrivit procedurilor în vigoare.

(4) Decontarea prevăzută la alin. (1) se face în limita sumelor alocate în acest scop în cadrul Programului operațional "Capital uman".

I.2. Articolul unic, pct.2 din Legea nr. 82/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, publicată în Monitorul Oficial Nr. 520 din 17 iunie 2020 (în continuare Legea nr.82/2020).

Articol unic. - Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43 din 6 aprilie 2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, publicată în Monitorul Oficial al

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

României, Partea I, nr. 292 din 7 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele modificări și completări:

(...)

2. La articolul 7, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alineatele (5) - (7), cu următorul cuprins:

"(5) Se aprobă acordarea unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pe lună, pentru personalul din domeniul asistenței sociale și comunitare, indiferent de forma de organizare a furnizorului de servicii sociale, implicat direct în sprijinirea și/sau îngrijirea persoanelor în vârstă, a copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a altor grupuri vulnerabile, pe perioada stării de urgență, din fondul de salarii al unității angajatoare, prin transferuri de la bugetul de stat, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice» sau de la alte titluri unde sunt bugetate sume cu această destinație, prin ordonatorul principal de credite, sau din fonduri europene.

(6) Stimulentul de risc acordat conform alin. (5) nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale, contribuției de asigurări sociale de sănătate, respectiv al contribuției asiguratorii pentru muncă, reglementată la titlul V «Contribuții sociale obligatorii» din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Pentru furnizorii de servicii sociale privați, prevăzuți la alin. (5), decontarea stimulentului de risc se face la cerere, prin agențiile teritoriale ale Agenției Naționale de Plăți și Inspecție Socială, prin transferuri de la bugetul de stat, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice» sau de la alte titluri unde sunt bugetate sume cu această destinație, prin ordonatorul principal de credite, sau din fonduri europene, conform unei proceduri stabilite prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale."

I.3. Art.I pct.1, art.II și art.III din Legea nr.166/2021 privind modificarea și completarea art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență publicată în Monitorul Oficial nr. 618 din 23 iunie 2021 (în continuare Legea nr.166/2021).

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Art. I - Articolul 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 7 aprilie 2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatele (5) - (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(5) Se aprobă acordarea, o singură dată, a unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pentru angajații centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru angajații centrelor rezidențiale destinate altor categorii vulnerabile, ale furnizorilor publici și privați, prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, care au fost izolați preventiv la locul de muncă pe perioada stării de urgență. Furnizorii de servicii sociale au obligația de a fi acreditați, iar serviciile sociale din subordinea lor să fie licențiate sau, după caz, să dețină aviz de înființare sau reorganizare ori plan de restructurare avizat.

(6) Stimulentul de risc acordat potrivit dispozițiilor alin. (5) se plătește din fondul de salarii al furnizorului de servicii sociale. Sumele necesare plății stimulentului de risc se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, de la poziții distincte de cheltuieli, respectiv transferuri către bugetele locale pentru furnizorii de servicii sociale publice și transferuri către furnizorii de servicii sociale private.

(7) Stimulentul de risc acordat potrivit dispozițiilor alin. (5) nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale, contribuției de asigurări sociale de sănătate, respectiv al contribuției asiguratorii pentru muncă, reglementate la titlul V «Contribuții sociale obligatorii» din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Asupra stimulentului de risc se datorează numai impozitul prevăzut de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare."

(...)

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Art. II - Pentru solicitarea stimulentei de risc prevăzut la art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, furnizorul de servicii sociale are la dispoziție maximum 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. III - (1) În situația în care au fost efectuate plăți în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2020 pentru aprobarea acordării unui stimulent de risc pentru personalul centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru alte categorii vulnerabile, izolate preventiv la locul de muncă, pe perioada stării de urgență, personalul care a beneficiat de stimulentele de risc va primi diferența dintre cuantumul stimulentei de risc prevăzut la art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, și cuantumul stimulentei primit în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2020.

(2) În situația în care până la data intrării în vigoare a prezentei legi au fost efectuate plăți în temeiul dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările ulterioare, sumele acordate nu se recuperează.

II. Sinteza problemei de drept sesizate și opiniile jurisprudențiale neunitare

II.1 Cererea de chemare în judecată

Prin cererile de chemare în judecată reclamanții au solicitat obligarea pârâților la acordarea stimulentei de risc în cuantum de 2500 lei/lună pentru perioada stării de urgență (respectiv 5000 lei) prevăzut în Articolul unic, pct.2 din Legea nr.82/2020.

În motivarea cererii, reclamanții au susținut, în esență, că au fost angajați la un furnizor public de servicii sociale, respectiv la compartimentele de asistență socială din cadrul autorităților administrativ teritoriale organizate la nivel de comună, la direcțiile de asistență

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

---

socială municipale/orășenești, la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene ori la alți asemenea angajatori și au dreptul să beneficieze de stimulentele de risc în cuantum de 2500 lei/lună pentru perioada stării de urgență (respectiv 5000 lei) prevăzut în Articolul unic, pct.2 din Legea nr.82/2020.

În drept, reclamanții au arătat că potrivit Articolul unic, pct.2 din Legea nr.82/2020 se aprobă acordarea unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pe lună, pentru personalul din domeniul asistenței sociale și comunitare, indiferent de forma de organizare a furnizorului de servicii sociale, implicat direct în sprijinirea și/sau îngrijirea persoanelor în vârstă, a copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a altor grupuri vulnerabile, pe perioada stării de urgență, din fondul de salarii al unității angajatoare, prin transferuri de la bugetul de stat, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice» sau de la alte titluri unde sunt bugetate sume cu această destinație, prin ordonatorul principal de credite, sau din fonduri europene.

II.2. Întâmpinarea

Pârâții au arătat, în esență, că în analiza pretențiilor reclamanților instanțele de judecată trebuie să se raporteze la forma temeiului legal invocat de reclamanți în vigoare la data pronunțării hotărârii.

Astfel, pârâții au susținut faptul că art.7 alin.5 din O.U.G. nr.43/2020, introdus în acest act normativ prin Articolul unic, pct.2 din Legea nr.82/2020 a fost modificat prin Art.I pct.1 din Legea nr.166/2021 astfel încât reclamanții nu mai sunt cuprinși în categoria beneficiarilor stimulentei de risc solicitat.

II.3.Răspunsul la întâmpinare (apărările reclamanților cu privire la incidența Legii nr.166/2021)

Reclamanții au răspuns la apărarea pârâților vizând legea aplicabilă susținând, în esență, că le sunt aplicabile dispozițiile art.7 alin.5 din O.U.G. nr.43/2020 în forma inițială introdusă prin Legea nr.82/2020, nemodificată prin Legea nr.166/2021, aplicarea Legii nr.166/2021 în cazul lor însemnând aplicarea retroactivă a acestui act normativ.

II.4. Opinii jurisprudențiale

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Astfel, în practica instanțelor s-au conturat, în principal, următoarele **orientări jurisprudențiale**:

Într-o primă opinie, s-a apreciat că Legea nr.166/2021 nu este aplicabilă, în situația reclamanților fiind aplicabile dispozițiile legale în vigoare la data nașterii dreptului în discuție.

În acest sens, s-a arătat că dreptul reclamanților la plata stimulentului de risc s-a născut la momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea lui, orice dispoziții legale intervenite ulterior fiind aplicabile situațiilor juridice născute sub imperiul acestora, legea civilă neputând retroactiva.

S-a mai reținut că reclamanții au solicitat angajatorului acordarea stimulentului de risc prevăzut de lege, iar refuzul angajatorului de a plăti aceste sume de bani a generat litigiile, în cadrul cărora instanța este ținută să aplice dispozițiile legale în vigoare la data sesizării sale, dispoziții ce prevedeau acordarea stimulentului de risc de 2500 de lei brut lunar pentru perioada stării de urgență, iar tezele avansate de către apelantă privind imposibilitatea acordării stimulentului în forma prevăzută de lege anterior datei de 23 iunie 2021 motivat de necesitatea respectării dispozițiilor în vigoare la data pronunțării hotărârii nu pot fi primite, situația juridică a reclamanților fiind supusă legii în forma în vigoare anterior modificărilor aduse prin Legea nr.166/2021. Interpretarea contrară ar valida concluzia că modificarea dispozițiilor legale are semnificația stingerii retroactive a dreptului recunoscut legal reclamanților.

Totodată, instanțele au reținut că în condițiile în care dreptul la stimulentul de risc a fost reglementat ca un drept pur și simplu, și nu unul condiționat, activitatea prestată de reclamanți pe perioada stării de urgență îi îndreptățește la plata stimulentului în forma prevăzută de Legea nr.82/2020, iar în cauză nu sunt întrunite ipotezele situației juridice în curs de constituire, astfel încât dispozițiile Legii nr.166/2021 să fie aplicabile în considerarea principiului aplicării imediate a legii noi.

S-a mai reținut că dreptul la acordarea stimulentului de risc și obligația de plată corelativă s-au născut odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.82/2020, pentru o activitate prestată în anterioritate în perioada 16.03 - 14.05.2020, prin urmare, obligația de plată nu constituie un efect

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

---

viitor al unei situații juridice născute anterior modificării legislative, ci o situație juridică născută și încheiată sub imperiul legii vechi (*facta praeterita*).

S-a mai reținut că dispozițiile art. 6 alin. 2 din Codul civil, reglementând aplicarea legii în timp, dispun expres faptul că actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii, după caz săvârșirii ori producerii lor, iar față de succesiunea în timp a acestor reglementări, dreptul reclamanților la acordarea stimulentului de 2.500 lei brut, pe lună, pe perioada stării de urgență s-a născut la data intrării în vigoare a Legii nr. 82/2020 și exista la data sesizării instanței, noua restrângere a domeniului de aplicare și a cuantumului stimulentului acordat neputând avea efecte asupra drepturilor născute anterior, chiar dacă acestea nu erau recunoscute și achitate la data intervenirii ultimei modificări legislative.

În sensul primei opinii au fost identificate următoarele hotărâri judecătorești definitive:

- Decizia civilă nr.1048 din 10 mai 2022, pronunțată în dosarul nr. 2262/85/2021 al Curții de Alba Iulia - Secția I civilă;
- Decizia civilă nr.652/Ap din 14 aprilie 2022, pronunțată în dosarul nr.587/119/2021 al Curții de Apel Brașov - Secția civilă;
- Decizia nr.777 din 10 februarie 2022, pronunțată în dosarul nr.731/87/2021 (Număr în format vechi 4999/2021) al Curții de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;
- Decizia civilă nr.128/CM din 30 martie 2022, pronunțată în dosarul nr. 4832/118/2021 al Curții de Apel Constanța - Secția I civilă;
- Decizia civilă nr.964 din 19 aprilie 2022, pronunțată în dosarul nr. 1708/95/2021 al Curții de Apel Craiova – Secția litigii de muncă și asigurări sociale;
- Decizia civilă nr.405 din 26 mai 2022, pronunțată în dosarul nr. 1425/113/2021 al Curții de Apel Galați - Secția conflicte de muncă și asigurări sociale;
- Decizia civilă nr.1040 din 16 decembrie 2021, pronunțată în dosarul nr. 2140/99/2021 al Curții de Apel Iași - Secția litigii de muncă și asigurări sociale;

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

- Decizia civilă nr.1111 din 13 aprilie 2022, pronunțată în dosarul nr. 1333/120/2021 al Curții de Apel Ploiești - Secția I civilă;

- Decizia civilă nr.320 din 15 martie 2022, pronunțată în dosarul nr. 1133/40/2021 al Curții de Apel Suceava - Secția I civilă.

Într-o a doua opinie s-a apreciat că Legea nr.166/2021, respectiv art.7 alin.5 din O.U.G. nr.43/2020 astfel cum a fost modificat prin Legea nr.166/2021 este aplicabil și în cazul litigiilor în curs.

În susținerea acestei opinii s-a arătat că în ce privește succesiunea actelor normative care au modificat în mod repetat condițiile de acordare a dreptului solicitat, se impune precizarea că OUG nr. 43/2020, în forma inițială, prevedea acordarea stimulentei pentru medici, personalul medico-sanitar, personalul paramedical, inclusiv personalul auxiliar, implicat direct în transportul, echiparea, evaluarea, diagnosticarea și tratamentul pacienților infectați cu COVID-19, pe perioada stării de urgență.

Prin Legea nr.82/2020 privind aprobarea O.U.G. nr.43/2020, în conținutul art.7 al ordonanței s-a introdus alin.5, potrivit căruia "(5) Se aprobă acordarea unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pe lună, pentru personalul din domeniul asistenței sociale și comunitare, indiferent de forma de organizare a furnizorului de servicii sociale, implicat direct în sprijinirea și/sau îngrijirea persoanelor în vârstă, a copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a altor grupuri vulnerabile, pe perioada stării de urgență, din fondul de salarii al unității angajatoare, prin transferuri de la bugetul de stat, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice» sau de la alte titluri unde sunt bugetate sume cu această destinație, prin ordonatorul principal de credite, sau din fonduri europene.”

Se mai reține că o nouă intervenție a legiuitorului asupra textului art.7 din O.U.G. nr.43/2020 a avut loc prin Legea nr.166/2021 prin care s-a modificat din nou art.7 alin.5 din O.U.G. nr.43/2020 al cărui conținut a fost reglementat astfel: "(5) Se aprobă acordarea, o singură dată, a unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pentru angajații centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru angajații centrelor rezidențiale destinate altor categorii

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

---

vulnerabile, ale furnizorilor publici și privați, prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, care au fost izolați preventiv la locul de muncă pe perioada stării de urgență. Furnizorii de servicii sociale au obligația de a fi acreditați, iar serviciile sociale din subordinea lor să fie licențiate sau, după caz, să dețină aviz de înființare sau reorganizare ori plan de restructurare avizat.”

În această opinie instanțele au înlăturat criticile vizând pretinsa încălcare a principiului neretroactivității legii prin care susține că în mod eronat s-a acordat eficiență noilor prevederi ale Legii 166/2021 care restrâng cuantumul stimulentului de risc stabilit anterior prin OUG nr.43/2020(în forma vigoare la momentul introducerii acțiunii).

În acest sens, s-a observat că pentru a stabili întinderea efectelor noilor modificări aduse OUG nr. 43/2020 prin Legea nr.166/2021, din perspectiva restrângerii sferei persoanelor beneficiare al stimulentului de risc, dar și a cuantumului dreptului, prin comparație cu forma anterioară a ordonanței, se impune a se porni de la prevederile legale care guvernează aplicarea în timp a legii civile, conținute de normele art. 6 din Codul civil.

Într-adevăr, consacrand principiul neretroactivității legii art.6 alin.1 din Codul civil dispune că „legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă”. Efectele acestui principiu sunt detaliate în alineatele următoare ale articolului, în care se arată că „actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor;dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare; dispozițiile legii noi sunt de asemenea aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

---

bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a legii noi.”

Or, acestea fiind în detaliu normele care definesc regula generală a neretroactivității, se arată că nu se poate să nu se constate că prevederile art.7, alin.5 din OUG nr.43/2020, în forma aprobată prin Legea nr.82/2020, care largesc sfera beneficiarilor stimulentului stabilit în formă inițială doar pentru o parte a personalului medical și auxiliar medical, se abat de la principiile anterior expuse, deoarece reglementează o formă de recompensare pentru situații juridice epuizate la momentul intrării sale în vigoare. Astfel, starea de urgență dispusă prin decrete succesive ale Președintelui României se încheiase în data de 15 mai 2020, iar modificarea legislativă a intervenit abia în luna iunie 2020, când Legea nr. 82/2020 a intrat în vigoare. Altfel spus, prevederile art. 7 alin.5 din Legea nr.82/2020 au retroactivat încă de la publicarea în Monitorul Oficial al României deoarece au prevăzut în mod expres ca efectele lor juridice, reprezentate de acordarea stimulentului de risc și unei părți a personalului din instituțiile, publice sau private, din domeniul asistenței sociale, să se extindă și asupra faptelor juridice începute și consumate anterior, pe perioada stării de urgență.

Intenția emitentului Legii nr. 82/2020 de a introduce în corpul OUG nr. 43/2020 prevederi legale aplicabile unor situații juridice născute și epuizate anterior intrării sale în vigoare rezultă din modul de exprimare la timpul trecut atunci când face referire la starea de urgență, dar devine evidentă prin conținutul pct.5 al Articolului unic din Legea nr.82/2020 care introduce în corpul O.U.G. nr. 43/2020, la art. 8, următoarea mențiune: „stimulentul de risc în cuantum de 2.500 lei, prevăzut de prezenta ordonanță de urgență, se acordă pentru toată perioada stării de urgență, instituită prin decret potrivit art. 93 din Constituția României, republicată.”

În această opinie se mai arată că, așa cum în mod constant s-a acceptat în doctrina și practica de specialitate, principiul neretroactivității legii civile nu este unul absolut, de la acest principiu existând și unele excepții în care actele normative pot produce efecte retroactive, în special dacă în corpul acestora se prevede în mod expres că ele se aplică pentru situații juridice trecute, cum este cazul normelor care își propun să-i recompenseze pe destinatari pentru privațiunile, interdicțiile sau limitările drepturilor, rezultate dintr-o situație juridică trecută.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Ori, așa cum s-a arătat mai sus, stimulentele de risc au fost concepute de legiuitor tocmai ca o formă de recompensare cu efect retroactiv a salariilor din domeniul asistenței sociale pentru privațiunile inerente măsurii cu caracter excepțional a izolării la locul de muncă, pe perioada stării de urgență generată de pandemia COVID 19, aspect care justifică aplicarea sa retroactivă.

Se mai reține că dacă, din rațiuni ce au fost mai sus explicate, legiuitorul a dorit ca prevederile art. 7 alin. 5 ale OUG nr. 43/2020 să retroactiveze, modificările aduse acestor norme prin Legea nr. 166/2021 vor produce în mod evident aceleași efecte retroactive. Prin urmare, dacă în perioada de activitate a normelor, în varianta introdusă prin Legea nr. 82/2020, beneficiarii stimulentei de risc din categoria în litigiu nu au primit drepturile bănești, după intrarea în vigoare a Legii nr. 166/2021, ei trebuie să se îndeplinească noile condiții de acordare. Că este așa rezultă cu claritate din interpretarea per a contrario a art. III alin. 2 al Legii nr. 166/2021, potrivit căruia „în situația în care până la data intrării în vigoare a prezentei legi au fost efectuate plăți în temeiul dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările ulterioare, sumele acordate nu se recuperează.”

De asemenea, în această opinie se reține că, în temeiul principiului aplicării imediate a legii civile noi, de îndată ce a fost adoptată, legea nouă se aplică tuturor situațiilor ivite după intrarea sa în vigoare, excluzând aplicarea legii vechi. Acest principiu nu este consacrat expresis verbis, ci este o consecință firească a principiului neretroactivității, pe care îl completează.

De la acest principiu există o excepție, anume ultraactivitatea legii vechi, care poate fi prevăzută de legiuitor, în mod expres, în cuprinsul legii noi, sau poate fi dedusă din redactarea legii. Inserarea unei astfel de prevederi își găsește justificarea în necesitatea aplicării legii vechi, pentru acele situații juridice în curs de desfășurare și până la momentul consumării lor.

Atunci când legiuitorul dorește ca noile reglementări să nu se aplice raporturilor juridice născute sub imperiul vechii legi, care sunt în curs de soluționare, dispune expres sau implicit acest lucru.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

În acest context, analizând dispozițiile tranzitorii introduse prin art. III al Legii nr.166/2021, se constată că acestea nu conțin norme exprese sau implicite privind ultraactivitatea legii vechi în privința proceselor aflate pe rol la data intervenirii modificărilor.

Dimpotrivă, este reglementată doar situația plăților integrale/parțiale efectuate sub imperiul vechilor reglementări care, după caz, nu se mai recuperează (este vizată situația în care s-a plătit integral până la data modificării legii stimulentele de risc în cuantum de 2500 lei brut pe lună, pentru lunile aprilie și mai 2020) ori se plătește diferența dintre cuantumul stimulentului de risc prevăzut de noile reglementări și cuantumul stimulentului primit în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2020.

Prin urmare, toate actele normative, atât cel care recunoștea acordarea stimulentului de risc în favoarea asistenților sociali, indiferent de forma de organizare a furnizorului de servicii sociale, cât și cele care recunoșteau acordarea aceluiași drept bănesc numai în favoarea angajaților centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență socială (avem în vedere aici și OUG nr. 82/2020), au intrat în vigoare după expirarea perioadei în care a fost decretată starea de urgență pe teritoriul României și reglementau asupra recunoașterii, respectiv suprimării beneficiului asupra acestui stimulent în favoarea asistenților sociali care nu erau angajați ai unor centre rezidențiale, stimulent aferent perioadei în care a fost reglementată starea de urgență.

Astfel, nu se poate considera că acest drept a fost recunoscut pe perioada în care starea de urgență era în desfășurare, pentru a se putea considera că suprimarea dreptului a intervenit după consumarea situației care a determinat acordarea lui.

Dimpotrivă, atât recunoașterea dreptului, cât și suprimarea lui au intervenit după încetarea stării de urgență, astfel încât nu se poate stabili că stingerea situației care a determinat acordarea stimulentului s-a produs sub imperiul Legii nr.82/2020, pentru a putea vorbi de o aplicare retroactivă a Legii nr.166/2021.

Se mai reține că actele normative succesiv adoptate au reglementat asupra unui efect pe care starea de urgență a continuat să îl producă și după epuizarea sa, respectiv recunoașterea beneficiului acordării stimulentului de risc în favoarea asistenților sociali, pentru început indiferent de forma de organizare a prestatorului de servicii sociale, respectiv prin Legea

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

---

nr.82/2020, iar ulterior, prin Legea nr. 166/2021, numai asistenților sociali angajați ai unor centre rezidențiale, care au fost izolați preventiv la locul de muncă pe perioada stării de urgență.

Prin urmare, ceea ce aparține trecutului este efectul produs înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 166/2021, respectiv plata stimulentei de risc în favoarea asistenților sociali care nu sunt angajați ai unor centre rezidențiale, plată care a fost făcută în temeiul Legii nr. 82/2020, deoarece numai în cazul acestora legea nouă nu se aplică, întrucât, în caz contrar, ar însemna să i se atribuie efect retroactiv.

În schimb, legea nouă, respectiv Legea nr. 166/2021, se va aplica, de la data intrării ei în vigoare, fără a putea fi considerată retroactivă, efectului pe care starea de urgență a continuat să îl producă și după încetarea sa, respectiv recunoașterea beneficiului stimulentei de risc în favoarea asistenților sociali care nu sunt angajați ai unor centre rezidențiale nu mai poate fi făcută după modificarea legiferată prin actul normativ mai sus indicat.

Acest raționament se desprinde și din prevederile exprese ale art. III alin. 2 din Legea nr.166/2021, prevederi în raport de care, în situația în care, până la data intrării în vigoare a acestui act normativ, au fost efectuate plăți în temeiul dispozițiilor art.7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.82/2020, cu modificările ulterioare, sumele acordate nu se recuperează.

Plățile făcute până la intrarea în vigoare a Legii nr.166/2021 echivalează cu stingerea efectului pe care starea de urgență a continuat să îl producă și după epuizarea ei, stingere care s-a produs sub imperiul Legii nr. 82/2020, astfel încât ele scapă aplicării noului act normativ care nu mai recunoaște beneficiul dreptului în favoarea asistenților sociali care nu sunt angajați ai unor centre rezidențiale și, prin urmare, aceste plăți nu sunt supuse restituirii.

Însă dacă ceea ce s-a plătit până la momentul intrării în vigoare a Legii nr.166/2021 se consideră valabil achitat, de la acest moment, acest stimulent nu mai poate fi recunoscut și implicit achitat asistenților sociali care nu sunt angajați ai unor centre rezidențiale, întrucât se opun prevederile acestui nou act normativ care recunoaște efectul pe care starea de urgență l-a produs și ulterior încetării sale numai în favoarea asistenților sociali angajați ai unor centre rezidențiale care au fost izolați preventiv la locul de muncă pe perioada stării de urgență.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL SUCEAVA

Prin urmare, dispozițiile legale în vigoare la data soluționării litigiului sunt cele reglementate de prevederile OUG nr. 43/2020, așa cum au fost modificate prin Legea nr. 166/2021 și acestea își găsesc aplicare în cauzele aflate pe rolul instanțelor, judecata neputând fi întemeiată pe o dispoziție legală inexistentă din punct de vedere juridic, ca urmare a modificării ei prin Legea nr.166/2021.

Se mai arată că în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul Civil și ale art. 15 din Constituție, prevederi care reglementează asupra principiului neretroactivității legii civile, o consecință firească a acestui principiu este tocmai aplicarea imediată a legii noi, respectiv asupra situațiilor și efectelor care iau naștere după intrarea ei în vigoare.

În sensul celei de-a doua opinii au fost identificate următoarele hotărâri judecătorești definitive:

- Decizia nr. 915 din 19 mai 2022, pronunțată în dosarul nr. 2462/30/2021 al Curții de Apel Timișoara - Secția litigii de muncă și asigurări sociale;
- Decizia nr. 237 din 31 ianuarie 2022, pronunțată în dosarul nr. 1329/120/2021 al Curții de Apel Ploiești - Secția I civilă;
- Decizia nr. 839 din 21 iunie 2022, pronunțată în dosarul nr.1879/40/2021 al Curții de Apel Suceava - Secția I civilă.

În susținerea prezentei propuneri de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recurs în interesul legii, atașăm hotărâri judecătorești.

Asigurându-vă de sinceră considerație,

Judecător **Cristinel GROSU**
Președintele Curții de Apel Suceava

